సాక్షి
పెద్దపల్లి
ఆదివారం | 14 | జనవరి | 2024

భోగి.. వైభోగం

కరీంనగర్‌కల్చరల్‌/జ్యోతినగర్‌: వణికిస్తున్న చలిలో కల్లాపితో మైమరిచిపోయే భువి. ఆకాశంలోని ఇంద్రధనస్సు భూమిపైకి దిగొచ్చిందా అన్నట్లుగా వాకిళ్లలో పరుచుకునే రంగవల్లులు. అందులో గొబ్బెమ్మలు.. నవధాన్యాలు పెట్టి పూజించే అతివలు.. వీధుల్లో భోగిమంటలు.. వాటి చుట్టూ ఆడిపాడే ప్రజలు. డూడూ బసవన్న విన్యాసాలు.. హరిదాసు కీర్తనలు.. చిన్నారులకు భోగిపండ్లు.. ఆ వైభోగానికి సిద్ధమైంది ఉమ్మడి కరీంనగర్‌ జిల్లా. సంక్రాంతి పర్వదినానికి ముందురోజు వచ్చే భోగి పండుగను ఆదివారం సంబరంగా జరుపుకునేందుకు ఉమ్మడి జిల్లా ప్రజలు రెడీ అయ్యారు.

సకినాలు.. అరిసెలు.. గారెలు

- నోరూరిస్తున్న సంక్రాంతి ఘుమఘుమలు
- ఇళ్లలో పిండి వంటలతో మహిళలు బిజీబిజీ
- అందుబాటులో రెడీమేడ్‌ పిండి వంటలు
- విదేశాలు.. ఇతర రాష్ట్రాలకు ఎగుమతి

'సకినాలు..అరిసెలు.. గారెలు.. మురుకులు.. లడ్డూలు.. నువ్వుల ముద్దలు.. చేగోడీలు.. గవ్వలు..' ఈ పేర్లు చదువుతుండగానే నోరూరుతోంది కదూ... అవును ఇప్పుడు ఏ వీధికి వెళ్లినా.. ఏ ఇంటికి వెళ్లినా ఈ ఘుమఘుమలు వస్తున్నాయి. తెలుగింటి లోగిళ్లు సంక్రాంతి పండుగకు సిద్ధమవుతున్నాయి. పంట ఉత్పత్తులు ఇంటికి చేరిన తర్వాత చేసుకునే పండుగ కావడంతో అందరూ ఆనందోత్సాహాల మధ్య సిద్ధమవుతున్నారు. సంక్రాంతి స్పెషల్‌ పిండి వంటలు. వీటిలో ఇంకా ప్రత్యేకం సకినాలు. అందుకే ఏ గుమ్మం వంక తొంగి చూసినా గుండ్రటి ఆకారంలోని సకినాలు.. బెల్లం అరిసెలు నోరూరిస్తున్నాయి. పలువురు ఇళ్లలో తయారు చేస్తుండగా.. మరికొందరు రెడీమేడ్‌ పిండివంటలు తయారు చేసి విక్రయిస్తున్నారు. ఉమ్మడి జిల్లా రుచులు విదేశాలకు ఎగుమతి అవుతున్నాయి.
ఈ సందర్భంగా సంక్రాంతి పిండి వంటలపై ప్రత్యేక కథనం.

కరిజలు కాలుస్తున్న నిర్వాహకురాలు

పిండివంటల సుల్తాన్‌పూర్‌

ఎలిగేడు: పెద్దపల్లి జిల్లా ఎలిగేడు మండలం సుల్తాన్‌పూర్‌ పిండివంటలకు ప్రసిద్ధి. రాచమడుగు శ్రీదేవి పదేళ్లుగా పిండి వంటలు తయారుచేస్తూ.. 100 మందికి ఉపాధి కల్పిస్తున్నారు. హైదరాబాద్‌, వరంగల్‌తోపాటు అమెరికా, లండన్‌, ఆస్ట్రేలి యా దేశాలకు ఎగుమతి చేస్తున్నారు. అప్పాలు, లడ్డూలకు కేజీకి రూ.300–రూ.400 వరకు తీసుకుంటారు.

తీగలగుట్టపల్లి టు అమెరికా

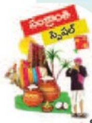
తయారు చేసిన సకినాలతో ఇందిరా

కరీంనగర్‌రూరల్‌: కరీంనగర్‌ పరిధిలోని తీగలగుట్టపల్లిలో తయారు చేసే సకినాలు అమెరికాకు ఎగుమతి చేస్తారనే విషయం కొంత మందికి మాత్రమే తెలుసు. ఉపాధి కోసం ఓ గృహిణి ఎంచుకున్న పిండి వంటలు విదేశాలకు ఎగుమతికావడంతోపాటు మరో ఐదారుగురు ఉపాధి పొందుతున్నారు. పెద్దపల్లి జిల్లా ముత్తారం మండలం పారుపల్లికి చెందిన గొట్టిముక్కుల వాసుదేవరావు–ఇందిర దంపతులు కూతురు హరిత ఉన్నత చదువుల కోసం పన్నెండేళ్ల క్రితం కరీంనగర్‌కు వచ్చి తీగలగుట్టపల్లిలో స్థిరపడ్డారు. ఇందిరా ఆరేళ్ల క్రితం స్వశక్తి సంఘం నుంచి రూ.లక్ష రుణం తీసుకుని పిండి వంటల తయారీని ప్రారంభించింది. గారెలు, సకినాలు, లడ్డూలు, అరిసెలు, గవ్వలు, బోంది, చేగోడిలు, నువ్వుండలు, బెల్లంముద్దలు తదితర పిండివంటలు రుచికరంగా ఉండటంతో మార్కెట్‌లో మంచి పేరు వచ్చింది. పిండివంటలతోపాటు చికెన్‌, మటన్‌, ఫిష్‌లతో ప్రత్యేకంగా పచ్చళ్లను తయారు చేసి అమెరికా, బెంగుళూరు తదితర ప్రాంతాలకు ఎగుమతి చేస్తున్నారు. సాధారణ రోజు ముగ్గురు మహిళలతో పిండివంటలు తయారు చేస్తుండగా పండుగలు, వివాహాలు ఇతర శుభకార్యాల సమయంలో నలుగురైదుగురు సహాయకులకు ఉపాధినిస్తున్నారు.

పిండి వంటలతో ఉపాధి

పిండి వంటలు చేస్తున్న మహిళలు

జ్యోతినగర్‌: రామగుండం కార్పొరేషన్‌ మల్కాపూర్‌ గ్రామానికి చెందిన ఉత్తూరి రమేశ్‌– గంగారాణి దంపతులు మహిళలకు పిండి వంటల తయారీలో ఉపాధి కల్పిస్తున్నారు. రామగుండం పారిశ్రామిక ప్రాంతంతోపాటు చుట్టూ పక్కల గ్రామాల నుంచి వచ్చి పిండి వంటలు కొనుగోలు చేసేందుకు ఆసక్తి చూపుతున్నారు. అరిసెలు, లడ్డూలకు కేజీ రూ.200 నుంచి 350 వరకు తీసుకుంటున్నారు. సకినాలు, కారంపూస, చెక్కలు వంటి పిండివంటలకు రూ.200 నుంచి రూ.300 వరకు వసూలు చేస్తున్నారు.

ఆ ఇంట రోజూ పండగే..

పిండివంటలు తయారు చేస్తున్న మహిళలు

ముస్తాబాద్‌(సిరిసిల్ల): ముస్తాబాద్‌ మండలం గూడూరు గ్రామానికి చెందిన చీటి వసంత, దీప ఆర్డర్లపై పిండివంటలు దేశ విదేశాలకు పంపిస్తున్నారు. సకినాలు, గారెలు, లడ్డూలకు నిత్యం ఆర్డర్లు ఉంటున్నాయి. వీరితోపాటు మరో పది మందికి ఉపాధి కల్పిస్తున్నారు. అమెరికా, బ్రిటన్‌, జర్మనీ దేశాలకే కాకుండా గల్ఫ్‌దేశాలకు వెళ్లేవారు ఇక్కడి నుంచే పిండివంటలు తీసుకెళ్తుంటారు. వీటితో పాటు చికెన్‌, మటన్‌, ఫిష్‌ పచ్చళ్ల తయారీ వీరి ప్రత్యేకత. పిండి వంటలను కిలో రూ.300కు విక్రయిస్తున్నారు. 'గూడూరులో ఆరేళ్లుగా ఆర్డర్లపై పిండివంటలు తయారు చేసి ఇస్తున్నాం. సంక్రాంతే కాకుండా సంవత్సరం పొడవునా ఆర్డర్లు వస్తున్నాయి'.. అని దీప వెల్లడించారు.

జగిత్యాల నుంచి..

జగిత్యాలటౌన్‌: జగిత్యాల పట్టణంలోని హౌసింగ్‌బోర్డు కాలనీకి చెందిన పొంశెట్టి లక్ష్మి పలు రకాల పిండి వంటలు తయారు చేసి విక్రయిస్తున్నారు. విదేశాలలో ఉన్నవారికి సైతం పంపిస్తున్నారు. స్వీట్‌హౌస్‌లు, హోటళ్లలో తయారు చేసిన వాటికన్నా చౌకగా లభించడం, రుచిగా ఉండటంతో మంచి గిరాకీ ఉందని వెల్లడించారు.

పిండి వంటలు చేస్తున్న మహిళలు

తల్లి తయారీ.. కొడుకు ఆర్డర్లు

సకినాలు, గారెలు చేస్తున్న లక్ష్మి

పెద్దపల్లిరూరల్‌: ఆరేళ్లుగా రుచికరమైన పిండివంటలు పెద్దపల్లితోపాటు వివిధ ప్రాంతాల వారికి అందిస్తున్నారు పెద్దపల్లి పట్టణంలోని జెండా ప్రాంతానికి చెందిన ముస్త్యాల లక్ష్మి. సకినాలు, గారెలు, అరిసెలు, కరిజెలతోపాటు రకరకాల తినుబండారాలు తయారు చేస్తుండగా ఆమె కుమారుడు ప్రదీప్‌ ఆర్డర్లను కర్ణాటక, మహారాష్ట్ర తదితర రాష్ట్రాలతోపాటు విదేశాలకు సరఫరా చేస్తున్నాడు. మరో ఐదుగురికి ఉపాధి కల్పిస్తున్నారు. సంవత్సరం పొడవునా ఆర్డర్లు ఉంటాయని, పండక్కి కాస్త ఎక్కువ ఉంటుందని ప్రదీప్‌ వివరించారు.

పండుగ బిజీ.. చేతినిండా ఉపాధి

సకినాలు కాలుస్తున్న సరిత

హుజూరాబాద్‌: హుజూరాబాద్‌కు చెందిన బొప్పరాజు సరిత నాలుగేళ్లుగా పిండి వంటలు ఆర్డర్లపై తయారు చేస్తూ తనతోపాటు మరో నలుగురికి ఉపాధి కల్పిస్తోంది. సరిత చేస్తున్న అరిసెలు, సకినాలు, గారెలు, గరిజెలు, మడుగులు, చేగోడీలు, రవ్వలడ్డూ, కొబ్బరి లడ్డూలకు భలే గిరాకీ ఉంటోంది. సరిత తయారు చేస్తున్న పిండి వంటలు అమెరికా, ఆస్ట్రేలియా దేశాలతోపాటు బెంగళూరు, హైదరాబాద్‌, హనుమకొండ వంటి నగరాలకు పంపుతున్నారు.

విదేశాలకు మంథని రుచులు

విదేశాల కోసం ప్యాకింగ్‌ చేస్తున్న నిర్వాహకురాలు

మంథని: మంథనికి చెందిన పలువురు మహిళలు స్వయం ఉపాధి కోసం పిండివంటలు తయారు చేస్తున్నారు. ఇక్కడ తయారైన సకినాలు, బిల్లలు(శనిగ, బబ్బెర, పల్లి) అరిసెలు, మడుగులు, చెగోడిలు, మురుకులు, నువ్వుల పల్లిముద్దలు, మోతిచూర లడ్డూలు విదేశాల్లో తమ వారికి పంపిస్తుంటారు. సంక్రాంతికి పదిహేను రోజుల ముందు నుంచే మంథని రుచులు అమెరికా, లండన్‌, సింగపూర్‌, ఆస్ట్రేలియాతో ప్రపంచంలోని ఆయా దేశాలకు వెళ్తున్నాయి. మంథనిలో కారం సకినాలు ఫేమస్‌. మోతీ చూరలడ్డూ ఇక్కడ పిండివంటల్లో ప్రత్యేకం. పలువురు మహిళలు ఇళ్లలోనే పిండివంటలు తయారుచేస్తూ కిలో రూ.300 నుంచి రూ.400 వరకు విక్రయిస్తున్నట్లు వాణి లక్ష్మీనారాయణ స్వగృహఫుడ్స్‌ నిర్వాహకురాలు బండారి సునీత వివరించారు.

ఆదర్శ జిల్లాగా తీర్చి దిద్దుతాం

- ఐటీ, పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి దుద్దిళ్ల శ్రీధర్‌బాబు

అధికారులతో సమీక్షిస్తున్న మంత్రి శ్రీధర్‌బాబు

మంథని: వివిధ శాఖల అధికారులు, ప్రజాప్రతినిధులు సమష్టిగా కృషి చేస్తూ జిల్లాను ఆదర్శంగా తీర్చి దిద్దుదామని ఐటీ, పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి దుద్దిళ్ల శ్రీధర్‌బాబు అన్నారు. ప్రజాపాలన ద్వారా అన్ని శాఖల్లో మార్పు రావాలని సూచించారు. పట్టణంలోని తన క్యాంప్‌ కార్యాలయంలో కలెక్టర్‌, అదనపు కలెక్టర్‌, రామగుండం పోలీస్‌ కమిషనర్‌, జిల్లా, డివిజన్‌స్థాయి అధికారులతో శనివారం ఆయన సుదీర్ఘంగా సమీక్షించారు. ప్రతీ సమస్య పరిష్కరించాలని, గతంలో తాను మంత్రిగా రాజీలేకుండా సమర్థవంతంగా పనిచేశానని గుర్తుచేశారు. మంథని డిపో పరిధిలో 2,12,773 మంది, గోదావరిఖని డిపో పరిధిలో 5,67,909 మంది మహిళలు మహాలక్ష్మి పథకం కింద జీరో టికెట్‌తో ఆర్టీసీ బస్సుల్లో ప్రయాణం చేశారని తెలిపారు. మంథనిలో 88 శాతం, గోదావరిఖనిలో 90 శాతం ఆక్యుపెన్సీ రేటు నమోదు అయిందని తెలిపారు. సమ్మక్క, సారలమ్మ జాతర భక్తులు, అవసరమైన బస్సుల సంఖ్యపై తనకు నివేదిక అందజేయాలని ఆర్టీసీ అధికారులను ఆదేశించారు. రాజీవ్‌ ఆరోగ్యశ్రీ ద్వారా రూ.10 లక్షల సదుపాయం అమలులోకి వచ్చినప్పటి నుంచి ఇప్పటివరకు జిల్లాలో 1,081 మంది సద్వినియోగం చేసుకున్నారని తెలిపారు.

మోడల్‌ మున్సిపల్‌.. కార్పొరేషన్లుగా మారాలి

మంథని, పెద్దపల్లి, సుల్తానాబాద్‌ మున్సిపాలిటీలతోపాటు రామగుండం కార్పొరేషన్‌ను మోడల్‌గా అభివృద్ధి చేసేందుకు పక్కా ప్రణాళికలు సిద్ధం చేసి తనకు నివేదిక సమర్పించాలని అదనపు కలెక్టర్‌ అరుణశ్రీని మంత్రి ఆదేశించారు. పెండింగ్‌ పనులను వచ్చే మార్చిలోగా పూర్తిచేయాలన్నారు. ప్రభుత్వ ఆస్పత్రుల ద్వారా మెరుగైన వైద్యసేవలు అందేలా మార్పు తీసుకు రావాలని సూచించారు. ప్రతీ 15 రోజులకోసారి తాను కలెక్టర్‌తో సమీక్షిస్తానని, ప్రభుత్వ శాఖల పనితీరు మెరుగుపడాలని సూచించారు. జిల్లాలో గతంలో అల్లకల్లోలం సృష్టించారని, ప్రజలు స్వేచ్ఛగా, ప్రశాంత వాతావరణంలో ఉండేలా పోలీసులు సహకరించాలని రామగుండం పోలీస్‌ కమిషనర్‌ రెమా రాజేశ్వరికి సూచించారు.

రైతులు సంతోషంగా ఉన్నారు.

ఈసారి ధాన్యం సేకరణలో తరుగు, తేమ పేరిట ఒక్కగింజ కూడా కోత విధించలేదని, కాంగ్రెస్‌ ప్రభుత్వంతోనే ఈ మార్పు సాధ్యమైందని మంత్రి తెలిపారు. ప్రతీ రైతు సంతోషంగా ఉన్నారన్నారు. 2023–24 వానాకాలం ధాన్యం సేకరణ కోసం జిల్లాలో 307 కొనుగోలు కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేసి, ఇప్పటివరకు 1,88,918 మెట్రిక్‌ టన్నుల ధాన్యం సేకరించామని, దీనివిలువ సుమారు రూ.415.77 కోట్లు అని, 88 శాతం డబ్బులు.. రూ.365.53 కోట్లను రైతులకు చెల్లించామని మార్కెటింగ్‌ అధికారి మంత్రి దృష్టికి తీసుకొచ్చారు. ఉద్యానవన శాఖ ద్వారా జిల్లాలో ఆయిల్‌పామ్‌ సాగును ప్రోత్సహించాలని మంత్రి అన్నారు. పశు సంవర్ధక శాఖ, డీఆర్డీవో పనితీరు పరిశీలిస్తూ ఈజీఎస్‌, ఆసరా పింఛన్లు, సెర్ప్‌ కార్యకలాపాలు మరింత వేగవంతం కావాలన్నారు. చిన్నతరహా పరిశ్రమల ఏర్పాటు, స్వయం ఉపాధి వైపు యువతను ప్రోత్సహించాలని చెప్పారు. వైకుంఠధామాలు, సెగ్రిగేషన్‌ షెడ్లుల్లో పూర్తి సౌకర్యాలు కల్పించాలని అన్నారు. రోడ్ల నిర్మాణం పూర్తిచేయాలని, చెత్త డంపింగ్‌ యార్డ్‌ ఏర్పాటు చేయాలని కలెక్టర్‌కు సూచించామని వెల్లడించారు. మెప్మా ద్వారా పట్టణ ఉపాధి మెరుగు పర్చాలన్నారు. టూరిజానికి అనుకూలమైన ప్రదేశాలను గుర్తించాలని మంత్రి చెప్పారు.

ప్రజాపాలన విజయవంతం

జిల్లాలో ప్రజాపాలన విజయవంతమైందని కలెక్టర్‌ ముజమ్మిల్‌ఖాన్‌ తెలిపారు. ఈ కార్యక్రమం ద్వారా జిల్లాలో 2,40,225 దరఖాస్తులు వచ్చాయని, 99.68 శాతం దరఖాస్తుల ఆన్‌లైన్‌ ప్రక్రియ పూర్తిచేసుకున్నామని కలెక్టర్‌ పేర్కొన్నారు, మహాలక్ష్మి పథకం ద్వారా ఆర్టీసీ బస్సుల్లో మహిళలకు ఉచిత ప్రయాణం విజయవంతంగా నడుస్తోందని పేర్కొన్నారు. అదనపు కలెక్టర్‌ అరుణశ్రీ,, జెడ్పీ సీఈవో శ్రీనివాస్‌, డీఆర్డీవో శ్రీధర్‌, డీఈవో డి.మాధవి, వ్యవసాయ అధికారి ఆదిరెడ్డి, వైద్య, ఆరోగ్య శాఖ అధికారి ప్రమోద్‌కుమార్‌, ప్రభుత్వ ఆసుపత్రి మెడికల్‌ సూపరింటిండెంట్‌ రమాకాంత్‌, డీపీవో చంద్రమౌళి, డీఎస్‌వో ప్రేమ్‌కుమార్‌, సివిల్‌ సప్లయ్‌ డీఎం శ్రీకాంత్‌రెడ్డి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

సింగరేణి సీఎండీతో భేటీ

గోదావరిఖని: సింగరేణి సీ అండ్‌ ఎండీ బలరామ్‌ను రామగుండం ఎమ్మెల్యే ఎంఎస్‌ రాజ్‌ఠాకూర్‌ శనివారం స్థానిక ఇల్లెందు గెస్ట్‌హౌస్‌లోని సీ అండ్‌ ఎండీ క్యాంప్‌ కార్యాలయంలో కలుసుకుని పలు సమస్యలపై చర్చించారు. నాయకులు బొంతల రాజేశ్‌, మహంకాళి స్వామి, మారెల్లి రాజిరెడ్డి, ముస్తాఫా, తిప్పారపు శ్రీనివాస్‌, సింహాచలం, కాల్వ లింగస్వామి, యుగేందర్‌ తదితరులు ఉన్నారు.

నేటినుంచి మల్లన్న స్వామి బ్రహ్మోత్సవాలు

ఎలిగేడు(పెద్దపల్లి): లాలపల్లి శ్రీమల్లికార్జున స్వామి బ్రహ్మోత్సవాలు ఈనెల 14 నుంచి 17వ తేదీ వరకు నిర్వహించనున్నట్లు ఆలయ కమిటీ చైర్మన్‌ గుర్రం మల్లారెడ్డి శనివారం తెలిపారు. 14న దిష్టికుంభం, 15న స్వామి వారి లగ్నపట్నం, 17న నాగవెల్లిపట్నం నిర్వహిస్తామన్నారు. బ్రహ్మోత్సవాలకు అన్ని ఏర్పాట్లు పూర్తిచేశామని, భక్తులకు సకల సౌకర్యాలు కల్పించామని ఆయన వివరించారు.

కోలిండియా పోటీల్లో సింగరేణీయుల సత్తా

ఓవరాల్‌ చాంపియన్‌గా నిలిచిన ఉద్యోగులు

గోదావరిఖని: కోలిండియా లాన్‌ టెన్నిస్‌ పోటీల్లో సింగరేణీయులు సత్తా చాటారు. నాలుగు రోజులుగా ఛత్తీస్‌గఢ్‌లోని ఎస్‌ఈసీఎల్‌ ఆధ్వర్యంలో నిర్వహిస్తున్న లాన్‌ టెన్నిస్‌ వెటరన్‌ సింగిల్స్‌, డబుల్స్‌ విభాగాల్లో గోల్డ్‌మెడల్‌ సాధించారు. వెటర్న్‌న్‌ సింగిల్‌, డబుల్స్‌లో ప్రతీమ్యాచ్‌లో ఆధిక్యం కనబర్చారు. సింగిల్స్‌లో భూపాల్‌పల్లికి చెందిన తిరుమల, డబుల్స్‌ ఫైనల్‌లో సింగరేణి ఓసీపీ–1కు చెందిన వి.చంద్రశేఖర్‌రెడ్డి, వై.తిరుమల జట్టు 6, 3 తేడాతో విజయం సాధించి గోల్డ్‌మెడల్‌ కైవసం చేసుకున్నారు. టీం చాంపియన్‌ షిప్‌లో సింగరేణి క్రీడాకారులు సెమీ ఫైనల్‌లో ఓడిపోయారు. వ్యక్తిగత విభాగంలో సింగరేణి క్రీడాకారులు ఓటమి చెందారు. విజేతలైన సింగరేణి క్రీడాకారులను ఎస్‌ఈసీఎల్‌ డైరెక్టర్‌ దేబదీశ్‌ ఆచార్య, జీఎం (వెల్ఫేర్‌) రత్నేశ్‌కుమార్‌ శ్రీవాత్సవ్‌, జీఎం ప్రదీప్‌కుమార్‌ల చేతుల మీదుగా గోల్డ్‌మెడల్‌, నగదు పురస్కారం అందజేశారు.

పౌరహక్కుల పరిరక్షణ లక్ష్యం

పోస్టర్‌ ఆవిష్కరిస్తున్న నాయకులు

పెద్దపల్లిరూరల్‌: తెలంగాణ, ఆంధ్రప్రదేశ్‌ రాష్ట్రాల్లో 50ఏళ్లుగా పౌరహక్కుల సంఘం ప్రజాస్వామిక హక్కుల పరిరక్షణ కోసం పాటుపడుతోందని ఆ సంఘం రాష్ట్ర సహాయకార్యదర్శి మాదన కుమారస్వామి, నాయకుడు రాజగోపాల్‌ అన్నారు. గుంటూరులో 50వసంతాల ముగింపు సభను మార్చి 9, 10వ తేదీల్లో నిర్వహించే ప్రచార కరపత్రాలను శనివారం స్థానిక అమరవీరుల స్థూపం వద్ద ఆవిష్కరించారు. ప్రకృతి వనరుల దోపిడీకి వ్యతిరేకంగా, ఆదివాసీలకు అండగా పోరాటాలను సాగించిన సందర్భాలను గుర్తుచేసుకున్నారు. హైదరాబాద్‌లో జరిగే ముగింపు సభకు అధికసంఖ్యలో ప్రజలు తరలిరావాలని కోరారు. కార్యక్రమంలో నాయకులు వినోద్‌, రాజలింగయ్య, సంపత్‌, లక్ష్మణ్‌, పర్వతాలు, బాలసాని రాజయ్య, గుమ్మడి కొమురయ్య, మల్లన్న, ఎరుకల రాజన్న, నరేందర్‌, రవీందర్‌, ఓదెలు, గట్టయ్య, రవి తదితరులు పాల్గొన్నారు.

ప్రభుత్వం ప్రకటన చేయాలి

గోదావరిఖని: తెలంగాణ మలిదశ ఉద్యమంలో పాల్గొన్నవారిని ప్రభుత్వం ఏవిధంగా గుర్తింపు ఇస్తుందో స్పష్టం చేయాలని జేఏసీ నాయకులు డిమాండ్‌ చేశారు. శనివారం స్థానిక ప్రెస్‌క్లబ్‌లో ఏర్పాటు చేసిన విలేకరుల సమావేశంలో వారు మాట్లాడారు. కాంగ్రెస్‌ ప్రభుత్వం ఉద్యమకారులకు సాయం చేస్తామని ప్రకటించడం సంతోషకరమన్నారు. శాంతియుతంగా ఉద్యమంలో పాల్గొన్న ఉద్యోగులు, జర్నలిస్టులు, అడ్వకేట్లు, వాణిజ్య, వ్యాపార సముదాయాలపై కేసు నమోదు కాలేదని తెలిపారు. ఇలాంటి చాలామందికి న్యాయం చేసేలా ప్రభుత్వం తగిన చర్యలు తీసుకోవాలన్నారు.

పని సంస్కృతి మారితేనే భవిష్యత్‌

- 'సాక్షి' ఇంటర్వ్యూలో సింగరేణి సీఎండీ ఎన్‌.బలరాం

గోదావరిఖని: 'సింగరేణి బొగ్గు గనుల సంస్థ లాభాల్లో పయనించేందుకు పనిసంస్కృతి(వర్క్‌కల్చర్‌) పెంచాలి.. రోజూ 22గంటల పనివిధానం అలవర్చుకోవాలి' అని ఆ సంస్థ చైర్మన్‌, అండ్‌ మేనేజింగ్‌ డైరెక్టర్‌(సీఎండీ) ఎన్‌.బలరామ్‌ సూచించారు. ప్రైవేట్‌ ఓబీలో రోజూ 22 – 24గంటల పని విధానం అమలవుతోందని, తద్వారా అవి లాభాల బాటలో నడుస్తున్నాయన్నారు. శనివారం ఆయన 'సాక్షి'కి ఇచ్చిన ఇంటర్వ్యూలో మాట్లాడారు. భూగర్భ గనుల్లో టన్ను బొగ్గు ఉత్పత్తిపై రూ.8వేల వరకు నష్టం వస్తోందన్నారు. కార్మికుల సంక్షేమం కోసం వెనుకాడే ప్రసక్తే లేదని తెలిపారు. ర్యాపిడ్‌ గ్రావిటీ ఫిల్టర్‌ ద్వారా కార్మిక కుటుంబాలకు గోదావరి మంచినీరు అందిస్తామని చెప్పారు. వేతన ఒప్పందం మొదలు, లాభాల వాటా, దసరా అడ్వాన్స్‌, దీపావళి బోనస్‌.. ఇలా అన్ని ఆర్థిక వ్యవహారాల్లో ఇబ్బంది లేకుండా ఉద్యోగులకు అందించామన్నారు. సమష్టిగా ముందుకు సాగి సంస్థ బలోపేతానికి జనరల్‌ మజ్దూర్‌ నుంచి జనరల్‌ మేనేజర్‌ స్థాయి వరకు అరమరికలు లేకుండా ఉత్పత్తిలో భాగస్వామ్యులు కావాలని బలరామ్‌ హితవు పలికారు.

సాక్షి: బొగ్గు గనుల ఏర్పాటుపై ఎలా ముందుకు వెళ్తున్నారు?

సీఎండీ: సింగరేణి ఏటా 70మిలియన్‌ టన్నుల బొగ్గు ఉత్పత్తి సాధిస్తోంది. 2028–30నాటికి 80 – 90మిలియన్‌ టన్నుల ఉత్పత్తి సాధించాల్సి ఉంది. దీనికోసం కోయగూడెం, సత్తుపల్లి, శ్రావణ్‌పల్లి కొత్త బొగ్గు బ్లాకులను దక్కించుకునేందుకు ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాం. వేలంలో కూడా పాల్గొనే ఆలోచనలో ఉన్నాం.

సాక్షి: ఉద్యోగుల సహకారం కోరుతున్నారా?

సీఎండీ: పని సంస్కృతి పెంచుకోవాలి. ప్రైవేట్‌ ఓబీల్లో రోజూ కనీసం 22గంటలు పనిచేస్తున్నారు. సంస్థ ఉద్యోగులు 12 నుంచి 14గంటల పనులే సాగుతున్నాయి. ఇది బొగ్గు ఉత్పత్తిపై ప్రభావం చూపుతోంది. టన్నుబొగ్గు ఉత్పత్తి వ్యయం పెరుగుతోంది. వీటిని నివారించేందుకు పనిగంటలు పెంచాలి.

సాక్షి: భవిష్యత్‌లో బొగ్గుకు డిమాండ్‌ ఎలా ఉంటుంది?

సీఎండీ: బొగ్గుకు ప్రపంచ మార్కెట్‌లో మంచిడిమాండ్‌ ఉంది. ఇండియాలో సింగరేణి బొగ్గుపై థర్మల్‌ విద్యుత్‌ సంస్థలు ఆధారపడి ముందుకు వెళ్తున్నాయి. కోవిడ్‌ తర్వాత యూరప్‌ దేశాల్లో కూడా థర్మల్‌ విద్యుత్‌ కేంద్రాలను తిరిగి తెరిచారు. యాదాద్రి పవర్‌ప్లాంట్‌ 4వేల మెగావాట్ల విద్యుత్‌ ఉత్పత్తి ప్రారంభం అవుతున్న క్రమంలో బొగ్గు అందించాల్సిన బాధ్యత సంస్థపై ఉంది.

సాక్షి: నైనీ బ్లాక్‌లో బొగ్గు ఉత్పత్తి ఎప్పుడు ప్రారంభమవుతుంది?

సీఎండీ: సింగరేణి ఆధ్వర్యంలోని నైనీ బ్లాక్‌లో 80శాతం చెల్లింపులు పూర్తయ్యాయి. ప్రైవేట్‌ ఓబీ, కోల్‌ కాంట్రాక్టు ఒప్పందాలు కూడా పూర్తయ్యాయి. అయితే అటవీశాఖ అనుమతి రావాల్సి ఉంది. సూపాత్రపాద ప్రాజెక్టుపై నిర్ణయం తీసుకోవాల్సి ఉంది. దీనికోసం రూ.20వేల కోట్ల పెట్టుబడి అవసరం అవుతుందని అంచనా.

సాక్షి: కార్మికుల సంక్షేమానికి ఎలాంటి చర్యలు తీసుకుంటున్నారు?

సీఎండీ: ఉద్యోగుల సంక్షేమం విషయంలో రాజీ లేకుండా ముందుకు సాగుతున్నాం. ఉద్యోగులకు అన్నిచెల్లింపులు సకాలంలో పూర్తిచేశాం. ప్రధానంగా రామగుండం రీజియన్‌లో మంచినీటి సమస్య ఉందని ఉద్యోగులతో మాట్లాడినప్పుడు నాతో చెప్పారు. మరో నెలరోజుల్లో ర్యాపిడ్‌ గ్రావిటీ ఫిల్టర్‌ పనులు ప్రారంభించుకుంటాం. సంస్థకు రావాల్సిన బకాయిలను రాబట్టుకునేందుకు కృషి చేస్తాం.

సాక్షి: క్వార్టర్ల నిర్మాణంపై ఎలాంటి చర్యలు తీసుకున్నారు?

సీఎండీ: సింగరేణి కార్మికుల క్వార్టర్ల ఆధునికీకరణపై దృష్టిసారించాం. కొత్త క్వార్టర్ల నిర్మాణంపై ప్రభుత్వానికి ప్రతిపాదనలు పంపుతాం. ప్రభుత్వ నిర్ణయం కోసం వేచిచూస్తాం.

సాక్షి: నిరుద్యోగాన్ని ఎలా నిర్మూలిస్తారు?

సీఎండీ: సింగరేణి నిర్వాసిత, ప్రభావిత ప్రాంతాల యువతకు ఉపాధి మార్గాల కోసం ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాం. గోదావరిఖని తిలక్‌నగర్‌లోని సింగరేణి పాఠశాలలో స్కిల్‌డెలప్‌మెంట్‌ సెంటర్‌ ఏర్పాటు చేస్తున్నాం. దీనికోసం ఇప్పటికే రూ.కోటి మంజూరు చేశాం.

సాక్షి: చివరిగా చెప్పదలచుకున్నదేమిటి?

సీఎండీ: ఉత్పత్తి లక్ష్యాల సాధనకు జనరల్‌ మజ్దూర్‌ నుంచి జనరల్‌ మేనేజర్‌ వరకు సమష్టిగా ముందుకు సాగాల్సిందే. నెలలో 15రోజుల పాటు ఏరియాల్లో పర్యటిస్తా. సమస్యల పరిష్కారంతోపాటు ఉత్పత్తి లక్ష్యాలపై దృష్టి సారిస్తా. ఉద్యోగుల సహకారం అవసరం ఉంది.

సాగుబాటలో ‘గంగిరెద్దులు’

- యాచక వృత్తికి దూరం
- పంటల సాగుతో ముందుకు..
- ఆత్మగౌరవం ముఖ్యమంటున్న కళాకారులు
- వలసజీవనానికి బై..బై
- సొంతూళ్లలోనే జీవనం

అయ్యగారికి దండం పెట్టు
అమ్మగారికి దండం పెట్టు
మునసబు గారికి దండం పెట్టు
కరణం గారికి దండం పెట్టు
ఈ ఇంటికి మేలు జరుగుతుందని చెప్పు
మంచి జరుగుతాదని చెప్పు

గంగిరెద్దుతో ప్రదర్శన ఇస్తున్న గంగిరెద్దులవారు

కొండాపూర్‌లోని గంగిరెద్దులవారి కాలనీ

అందంగా ముస్తాబు చేసిన గంగిరెద్దు

కోనరావుపేట(వేములవాడ): సంక్రాంతి పండుగ అంటేనే గుర్తుకొచ్చేది గంగిరెద్దుల విన్యాసాలు. గ్రామాలు, పట్టణాల్లో గంగిరెద్దుల ఆటలు ఆకట్టుకుంటున్నాయి. అయితే ఇటీవల గంగిరెద్దుల కళాకారులు ఈ వృత్తికి దూరంగా ఉంటున్నారు. వ్యవసాయ పంటలు పండిస్తూ సాగుబాట పట్టారు. గంగిరెద్దుల వారిపై స్పెషల్ ఫోకస్.

గంగిరెద్దు ఆటలతోనే సంక్రాంతి కళ

సన్నాయి బూర, డోలు, చేతిలో కంచుతో చేసిన చేగుంట, నెత్తిన రంగురంగుల గుడ్డ, మూతిమీద కోరమీసాలు, చెవులకు కమ్మలు, పాత నల్లకోటు, భుజం మీద కండువా, చేతికి వెండి మురుగులు, నొసట నామాలతో గంగిరెద్దుల కళాకారులు ఆసక్తిగా కనిపిస్తుంటారు. సూర్యోదయానికి ముందే గంగిరెద్దులను అలంకరించుకొని గ్రామాలకు వెళ్లి భిక్షాటన చేస్తారు. ఎద్దులను బతికిస్తూ, వారు బతుకుతూ సంచార జీవనం సాగిస్తుంటారు.

భిక్షాటనే ప్రధాన వృత్తి

ఒకప్పుడు రాజులు, జమిందార్ల ప్రాంగణాల్లో గంగిరెద్దుల ప్రదర్శనలు ఇచ్చి వారిచ్చే కట్నకానుకలు తెచ్చుకునేవారు. ఇప్పుడు జమిందార్లు, రాజులు లేకపోవడంతో వీధుల్లో గంగిరెద్దుల ప్రదర్శనలు ఇసూతభిక్షాటన చేస్తున్నారు. రాజన్నసిరిసిల్ల జిల్లా కోనరావుపేట మండలం కొండాపూర్, బావుసాయిపేట, మరిమడ్ల గ్రామాల్లోని గంగిరెద్దుల కళాకారుల ప్రధాన వృత్తి భిక్షాటన. తాతలు, ముత్తాతల నుంచి ఇదే వృత్తిలో కొనసాగుతున్నారు.

మారుతున్న జీవన విధానం

యాచకవృత్తిలోనే కొనసాగుతున్న గంగిరెద్దుల వారు క్రమంగా తమ వృత్తికి దూరమవుతున్నారు. భిక్షాటనను వద్దనుకుని వ్యవసాయంపై మక్కువ పెంచుకుంటున్నారు. గతంలో గ్రామాలకు వలస వెళ్లి ఆయా ప్రాంతాల్లో భిక్షాటన చేసి స్వస్థలాలకు తిరిగి ఆరు నెలలకొచ్చేవారు. ఇలా ఆరు నెలలు గ్రామంలో ఉంటే, మరో ఆరు నెలలు ఇతర గ్రామాలు తిరుగుతుండేవారు. మారుతున్న పరిస్థితులకు అనుగుణంగా ఉన్న ఊరిలోనే తలా కొంత భూమిని కొనుగోలు చేసి సేద్యం చేసుకుంటున్నారు. దీంతో గంగిరెద్దుల కుటుంబాల వలసలు కూడా ఆగిపోయాయి.

భిక్షాటనకు స్వస్తి

రాజన్న సిరిసిల్ల జిల్లాలో మొత్తం 450 గంగిరెద్దుల కుటుంబాలు ఉన్నాయి. కోనరావుపేట మండలం కొండాపూర్‌లో 100, బావుసాయిపేటలో 70, మరిమడ్లలో 30, చందుర్తి మండలం సనుగుల, జోగాపూర్ గ్రామాల్లో కలిపి 250 గంగిరెద్దుల కుటుంబాలు నివసిస్తున్నాయి. కొండాపూర్ గ్రామంలో ఏకంగా గంగిరెద్దుల వారి కోసం పెద్దకాలనీ ఉంది. జిల్లా వ్యాప్తంగా మొత్తం 1,700 కుటుంబాలు ఉంటున్నాయి. తండ్రులు, తాతల నుంచి వస్తున్న ఆచారాన్ని కాదని వారు సాగుబాట పడుతున్నారు. తమకున్న భూమిని దుక్కి దున్ని పంటలు పండించడమే కాకుండా తోటి వారికి సాయమందిస్తున్నారు. వ్యవసాయం పనులకు అవసరమయ్యే కూలీల కోసం ఎక్కడికో వెళ్లకుండా తమ వాళ్లనే పిలుచుకుంటున్నారు. మొత్తానికి గ్రామాల్లో గంగిరెద్దుల విన్యాసాలు కనిపించడం లేదు.

ఆరిపోయిన ఆశాదీపం

- కంటతడి పెట్టిన తల్లిదండ్రులు
- అదుపు తప్పి.. బావిలోకి దూసుకెళ్లిన కారు
- నీటిలో ఊపిరి ఆడక వినీత్‌రెడ్డి మృతి
- సురక్షితంగా మరో ముగ్గురు

పెద్దపల్లిరూరల్: ఆస్ట్రేలియా దేశం వెళ్లి ఉన్నత ఉద్యోగం చేస్తూ తమకు చేదోడువాదోడుగా ఉంటాడనుకున్న ఆ ఇంటిదీపం ఆరిపోయింది.. తెల్లవారుతుందనుకునే లోపే ఆ కుటుంబంలో చీకట్లు కమ్ముకున్నాయి.. వేర్వేరు ప్రాంతాల్లో పనిచేసుకునే స్నేహితులు శుక్రవారం రాత్రి కలుసుకుని సరదాగా గడిపారు. శనివారం వేకువజామున 3గంటల ప్రాంతంలో నిమ్మనపల్లి సమీపంలో కారు అదుపుతప్పి రోడ్డుపక్కన ఉన్న వ్యవసాయ బావిలోకి దూసుకెళ్లింది. ఈ ఘటనలో రంగంపల్లికి చెందిన తుమ్మబాల వినీత్‌రెడ్డి(27) నీట మునిగి ఊపిరి ఆడక మరణించాడు. మిగతా ముగ్గురు గాదె అఖిల్, అల్లం బాలఅనురోహిత్‌రెడ్డి, దుగ్గెంపూడి సాయి సురక్షితంగా బయటపడ్డారు.

ఆస్ట్రేలియా నుంచి వచ్చి.. అనంతలోకాలకు...

కొద్దిరోజుల క్రితమే ఆస్ట్రేలియా నుంచి వచ్చిన వినీత్‌రెడ్డి.. రెండురోజుల్లో తిరిగి వెళ్లాల్సి ఉంది. ఇంతలోనే అనంత లోకాలకు వెళ్లాడంటూ స్నేహితులు, బంధువులు, కుటుంబీకుల కన్నీటిపర్యంతమయ్యారు. రంగంపల్లికి చెందిన తుమ్మబాల విజయపాల్‌రెడ్డి, విజయ(హెడ్‌నర్స్, కాల్వశ్రీరాంపూర్) దంపతుల కుమారుడు వినీత్‌రెడ్డి ఆస్ట్రేలియాలో ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు. సెలవులు రావడంతో ఇటీవల స్వగ్రామం వచ్చాడు. నిమ్మనపల్లి(గుంటూరుపల్లి)లో స్నేహితులు, బంధువులతో శుక్రవారం రాత్రి కలిసి సరదాగా గడిపి తిరిగి రంగంపల్లి వెళ్లేందుకు తనే కారు నడుపుతూ బయల్దేరాడు. కొద్దినిమిషాల్లోనే మూలమలుపు వద్ద కారు అదుపుతప్పి బావిలోకి దూసుకెళ్లింది. కారులో నుంచి ముగ్గురు స్నేహితులు బయటపడి పైపుసాయంతో ఒడ్డుకు చేరారు. సీటుబెల్ట్ ధరించిన వినీత్ అది తీసి బయటకు వచ్చేందుకు యత్నించినా అప్పటికే నీటిలో మునిగిపోవడం, ఈత రాకపోవడంతో చనిపోయాడని సీఐ అనిల్ తెలిపారు.

వినీత్‌రెడ్డి(ఫైల్)

ముగ్గురు మృత్యుంజయులు..

నలుగురు స్నేహితులు ప్రయాణిస్తున్న కారును వినీత్‌రెడ్డి నడుపుతున్నాడు. మిగతా స్నేహితులు గాదె అఖిల్, అల్లం బాలఅనురోహిత్‌రెడ్డి, దుగ్గెంపూడి సాయి కారు అద్దాలు పగులకొట్టి బయటకు వచ్చి వ్యవసాయబావికి అమర్చిన పైపు సాయంతో ఒడ్డుపైకి చేరి మృత్యుంజయులయ్యారు.

బావి వద్ద స్థానికులు

ప్రమాదానికి బండరాయే కారణమా?

మూలమలుపు సమీప వ్యవసాయబావి వద్ద కారు అదుపుతప్పి బావి వైపు మళ్లింది. బావికి సిమెంట్ గాజులు అమర్చి ఉండడంతో కారు నేరుగా వెళ్లినా అవి తగిలి ఆగేదని స్థానికులు చర్చించుకుంటున్నారు. కానీ బావికి సమీపంలో ఉన్న ఓ బండరాయిని వేగంగా వచ్చిన కారు ఢీకొట్టడంతో కొంత ఎత్తుకు ఎగిరి బావిలో పడిపోయి ఉండొచ్చనే అభిప్రాయాలు వ్యక్తమవుతున్నాయి. ఏం జరిగిందో ఏమో.. కానీ పండుగ పూట ఓ నిండు ప్రాణం బలై ఆ కుటుంబానికి తీరని విషాదం మిగిల్చింది.

స్నేహితుని వివాహానికి వచ్చి.. అనంత లోకాలకు..

తన స్నేహితుని వివాహానికి హాజరయ్యేందుకు ఆస్ట్రేలియా నుంచి వచ్చిన తుమ్మబాల వినీత్‌రెడ్డి(27) కారుతో సహా వ్యవసాయ బావిలోపడి దుర్మరణం చెందాడు. ఈ ఘటనలో తన ముగ్గురు మిత్రులు ప్రాణాలతో బయటపడ్డారు. పెద్దపల్లి జిల్లా నిమ్మనపల్లి గ్రామ శివారులో శనివారం వేకువజామున ఈ ప్రమాదం చోటుచేసుకుంది. బంధువులు, పోలీసుల కథనం ప్రకారం.. పెద్దపల్లి మండలం రంగంపల్లి గ్రామానికి చెందిన తుమ్మబాల వినీత్‌రెడ్డి, గుంటూరుపల్లికి చెందిన గాదె అఖిల్, అల్లం బాలఅనురోహిత్‌రెడ్డి, సాయి మంచిమిత్రులు. ఉపాధి రీత్యా వివిధ ప్రాంతాల్లో స్థిరపడ్డారు. వారం క్రితం జరిగిన తమ స్నేహితుడి వివాహానికి నలుగురూ హాజరయ్యారు. పనుల రీత్యా ఎవరి ప్రాంతాలకు వారు వెళ్లాల్సి ఉన్నక్రమంలో శుక్రవారం రాత్రి వీరు గుంటూరుపల్లిలో కలుసుకున్నారు. ఆ తర్వాత శనివారం వేకువజామున 3 గంటల ప్రాంతంలో వినీత్‌రెడ్డిని రంగంపల్లిలోని తన ఇంట్లో దింపి వచ్చేందుకు నలుగురూ కారులో బయలు దేరారు. వినీత్‌రెడ్డి కారు నడుపుతున్నాడు. కొద్దిదూరం వెళ్లాక మూలమలుపు రావడంతో కారు అదుపుతప్పి రోడ్డుపక్కన ఉన్న వ్యవసాయ బావిలో పడిపోయింది. ఆ సమయంలో కారు అద్దాలు పగులగొట్టుకుని ముగ్గురు ప్రాణాలతో బయటపడ్డారు. సీటుబెల్ట్ ధరించిన వినీత్‌రెడ్డి నీటమునిగి మరణించాడు. ఆస్ట్రేలియాలో ఉద్యోగం చేసే వినీత్‌రెడ్డి మరో రెండు రోజుల్లో తిరుగు పయనం కావాల్సి ఉంది. ఇంతలో జరిగిన ప్రమాదంలో దుర్మరణం పాలయ్యాడని కుటుంబసభ్యులు ఆవేదన చెందుతున్నారు.

గీతకార్మికుని ఆత్మహత్య

ఎల్లారెడ్డిపేట(సిరిసిల్ల): మద్యానికి బానిసైన ఓ గీతకార్మికుడు ఆర్థిక ఇబ్బందులతో ఉరివేసుకొని ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు. ఎస్సై రమాకాంత్ తెలిపిన వివరాలు. తంగళ్లపల్లి మండలం చింతల్‌ఠాణాకు చెందిన గీతకార్మికుడు రంగు దేవయ్యగౌడ్ (45) బతుకుదెరువు కోసం పదేళ్ల క్రితం కోరుట్లపేటకు వచ్చాడు. మద్యం తాగుతూ అప్పుల పాలయ్యాడు. అప్పులు తీర్చలేక ఇబ్బందులకు గురయ్యాడు. ఇంట్లో ఉరివేసుకొని ఆత్మహత్య చేసుకున్నాడు.

బావిలో పడి వ్యక్తి మృతి

బోయినపల్లి(చొప్పదండి):బావిలో పడి బోయినపల్లికి చెందిన పుల్లారి ఆంజనేయులు(45) మృతిచెందినట్లు హెడ్ కానిస్టేబుల్ సత్తయ్య తెలిపారు. ఆంజనేయులు సిరిసిల్లలో సాంచెలు నడిపిస్తూ జీవనోపాధి పొందుతున్నాడు. పనులు పూర్తి చేసుకుని ఈనెల 11న రాత్రి సిరిసిల్ల నుంచి ఇంటికొచ్చి, బయటకు వెళ్లాడు. ఎంత సేపటికి ఇంటికి రాలేదు. దీంతో కుటుంబసభ్యులు రాత్రి చుట్టుపక్కల ఇళ్లలో వెతికారు. మరుసటి రోజు శుక్రవారం సిరిసిల్లతోపాటు బంధువుల ఇళ్లలో సైతం వాకబు చేశారు. శనివారం ఉదయం ఇంట్లో ఉన్న చేద బావి నుంచి వాసన వస్తుండడంతో అందులోకి చూడగా శవం తేలి ఉంది. పోలీసులకు సమాచారం అందించారు. తన భర్త ప్రమాదవశాత్తు బావిలో పడి మృతిచెందినట్లు మృతుడి భార్య లలిత ఫిర్యాదుతో కేసు నమోదు చేసినట్లు హెడ్‌కానిస్టేబుల్ సత్తయ్య తెలిపారు. మృతుడికి కూతురు శ్రీప్రియ, కుమారుడు మధు ఉన్నారు. సంఘటన స్థలాన్ని వేములవాడ రూరల్ సీఐ కృష్ణకుమార్ సందర్శించి బాధితులతో మాట్లాడి వివరాలు తెలుసుకున్నారు.

దూడకు శస్త్రచికిత్స

కరీంనగర్‌రూరల్: వీధికుక్కల దాడిలో తీవ్రంగా గాయపడిన ఓ ఏడాదిన్నర దూడకు పశువైద్యులు రెండుగంటల పాటు అరుదైన శస్త్రచికిత్స చేసి ప్రాణాలు కాపాడారు. కరీంనగర్ మండలం ఇరుకుల్లలో సంకరి కనుకయ్యకు చెందిన ఏడాదిన్నర గేదేదూడపై శనివారం ఉదయం వీధికుక్కలు దాడి చేశాయి. దూడ రెండు చెవులు తెగిపోవడంతోపాటు కడుపులోని పేగులు బయటకు వచ్చి ప్రాణపాయస్థితిలో కొట్టుమిట్టాడుతుంటే బొమ్మకల్ పశువైద్యుడు రామకృష్ణకు సమాచారం అందించారు. అక్కడికి వచ్చిన డాక్టర్ రామకృష్ణ వెంటనే దూడ కడుపులోనుంచి బయటకువచ్చిన పేగులను సరిచేసి కుట్లువేశారు. వైద్యసిబ్బంది కనుకయ్య, తిరుపతిలతో కలిసి దాదాపు రెండుగంటలపాటు శస్త్రచికిత్స చేసి దూడ ప్రాణాలు కాపాడారు. దూడ నీరసంగా ఉండటంతో గ్లూకోజ్ పెట్టి ఇంజెక్షన్ చేసినట్లు డాక్టర్ తెలిపారు. ప్రస్తుతం దూడకు ఎలాంటి ప్రాణాపాయం లేదని వివరించారు.

అంతర్జాతీయ విద్యాసదస్సుకు అధ్యాపకుడికి ఆహ్వానం

కరీంనగర్ సిటీ: థాయ్‌లాండ్‌లోని చియాంగ్ మాయి యూనివర్సిటీలో ఫిబ్రవరి 15 నుంచి 19 వరకు 4వ ఆగ్నేయాసియా అంతర్జాతీయ విద్యాసదస్సు జరగనుంది. ఇందులో పత్ర సమర్పణ చేయడానికి నిర్వాహకులైన చియాంగ్ మాయి యూనివర్సిటీ, అంతర్జాతీయ అకాడమిక్ ఫోరం తనకు ఆహ్వానం పంపినట్లు కరీంనగర్ ఎస్సారార్ కళాశాల అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్ కొత్తిరెడ్డి మల్లారెడ్డి ఒక ప్రకటనలో తెలిపారు. సదస్సులో పాల్గొనడానికి కళాశాల విద్యాశాఖ కమిషనర్ బుర్రా వెంకటేశం నుంచి అనుమతి లభించినట్లు పేర్కొన్నారు. నూతన విద్యావిధానం -2020 లో భాగంగా ఉన్నత విద్యలో కరిక్యులం, క్రెడిట్ ఫ్రేమ్ వర్క్, వ్యవస్థాపన అభివృద్ధికి మార్గాలు అనే అంశంపై పత్రసమర్పణ చేయనున్నట్లు తెలిపారు. ఆయనకు కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ రామకృష్ణ, టీజీసీజీటీఏ రాష్ట్ర ప్రధాన కార్యదర్శి సురేందర్ రెడ్డి, సంఘం జిల్లా బాధ్యులు ఎ.శ్రీనివాస్, జి.శ్రీనివాస్, అధ్యాపకులు శనివారం అభినందించారు.

అడ్తిదారుల సంఘం నూతన కమిటీ ఎన్నిక

జమ్మికుంట: స్థానిక వ్యవసాయ మార్కెట్ అడ్తిదారుల సంఘం నూతన కమిటీని జమ్మికుంట పట్టణంలోని సంఘం భవనంలో శనివారం ఏకగ్రీవంగా ఎన్నుకున్నారు. అధ్యక్షుడిగా ఎర్రబెల్లి రాజేశ్వర్‌రావు, గౌరవ అధ్యక్షుడిగా పాకాల రవీందర్‌రెడ్డి, ఉపాధ్యక్షుడిగా గుత్తి కుమార్, ప్రధాన కార్యదర్శిగా గౌడ శ్రీనివాస్, ఇతర కార్యవర్గ సభ్యులు ఎన్నికయ్యారు.

నూతన కమిటీ సభ్యులు

ముగ్గుకో ముచ్చట

- సంక్రాంతి రంగవల్లుల ప్రత్యేకత
- మహిళల సృజనాత్మకతకు నిదర్శనం

సాక్షి, కరీంనగర్ డెస్క్:

‘నీవేంటో తెలుసుకోవాలంటే నీ స్నేహితులను చూస్తే తెలుస్తుంది అన్నాడో మహానుభావుడు.. ముగ్గుశైలి చూసి మగువ మనసు తె లుసుకోవచ్చని ముగ్గు శాస్త్రం చెబుతోంది. రంగవల్లులు వేసే తీరులోనే మగువల మనసు అంచనా వేయొచ్చనేది సారాంశం.’ ఇంటి ముందు ముగ్గు సంప్రదాయ మెట్టుగా నిలుస్తోంది. పురా ణా లు, రుగ్వేదంలో ముగ్గుల ప్రాధాన్యాన్ని వివరించారు. నేడు సంక్రాంతి సందర్భంగా రంగవల్లుల గురించి ‘సాక్షి’ ప్రత్యేక కథనం.

సంక్రాంతి ముగ్గుల్లో విశిష్టతలు

సంక్రాంతి రోజు వేసే ముగ్గుల్లో ఏ ఇతర ముగ్గుల్లో లేని విశిష్టతలు ఉంటాయి. వాటిల్లో గొబ్బెమ్మలు, రంగులు, బంతిపూలు, రేగుపండ్లు, గరక, నవధాన్యాలు, సూర్యచంద్రుల ఆకృతులు చూడముచ్చటగా ఉంటాయి. రంగవల్లుల్లో కనిపించే వివిధ డిజైన్లు ప్రకృతి నుంచి వచ్చినవే.

రంగవల్లుల అల్లికలో రహస్య భాష

జీవతమంటే నిత్యోత్సవం. కళాత్మక జీవనానికి పునాదైన 64కళల్లో ముగ్గులు వేయడం ఓ కళగా చెప్పుకోవచ్చు. ఈ రంగవల్లులను పవిత్ర రేఖలుగా భావించి, ఏ దుష్టశక్తి ఇంటి గుమ్మాన్ని తొక్కలేదు అని పూర్వకాలంలో ప్రజలు నమ్మేవారు. రంగవల్లుల అల్లికలో రహస్య భాష దాగి ఉందని పురోహితులు చెబుతున్నారు. వాత్సాయనుడు తన కామసూత్ర మహాకావ్యంలో ప్రేమ ముగ్గుల గురించి ప్రస్తావించాడు. ప్రేయసి, ప్రియులకు మాత్రమే వాటిలో ఉండే రహస్య భాష అర్థమవుతుందని రాశాడు. యజ్ఞయాగాదుల్లో రంగవల్లులకు ప్రత్యేక స్థానం ఉంది. పూర్వకాల సంప్రదాయాల్లో పురోహితులు రంగవల్లి వ్రతాన్ని జరిపేవారట. ముగ్గులో తంత్ర శక్తి దాగి ఉంటుందని తంత్రశాస్త్ర నిపుణుల నమ్మకం. ఇంటి ఎదుట రంగవల్లులు ఉంటే ఆ ఇంట్లోని వారంతా సంప్రదాయబద్ధమైన జీవితం గడుపుతారనేందుకు నిదర్శనం.

ప్రయోజనాలు ఇవి..

ముగ్గు వెనక పలు పరమార్థాలే కాదు. బహుళ ప్రయోజనాలు ఉన్నాయి. ఇంటి ముంగిట్లో చల్లే పేడ, గుల్లసున్నంతో వేసే ముగ్గులు క్రిమికీటకాల సంహారానికి తోడ్పడుతాయి. ఆవుపేడతో చల్లే కల్లాపి రోగ నిరోధకశక్తి పెంపొందించడానికి దోహదపడుతుంది. వంగి ముగ్గులు వేయడంతో శరీరానికి వ్యాయామం చేసినట్లవుతుంది.

ఎక్కడెక్కడ ఏమని పిలుస్తారంటే

రాష్ట్రం	ముగ్గుపేరు
కేరళ	పువిదల్ లేదా కోలం
తమిళనాడు	కోలం
కర్ణాటక	రంగోలి
మహారాష్ట్ర	సంస్కార్ భారతి
రాజస్థాన్	మందన
ఉత్తరప్రదేశ్	చౌక్‌పూర్ణ
బెంగాల్	అల్పన
ఛత్తీస్‌గఢ్	చోక్ పూర్ణమ్
బీహార్	అరిపాన్
గుజరాత్	సాథియా
తెలంగాణ	ముగ్గులు, రంగవల్లులు
ఆంధ్రప్రదేశ్	ముగ్గులు, రంగవల్లులు

ముగ్గు రకం	వేసే సందర్భం
పీట	నూతన వధూవరులు భోజనం చేసేప్రాంతం
గొబ్బెమ్మ రథం	సంక్రాంతి రోజు అన్ని పండుగ రోజుల్లో
శ్రీచక్ర	అమ్మవారి ఆలయాల్లో
సర్ప	నాగుల చవితి, నాగుల పంచమి
నక్షత్రాల	గృహప్రవేశ సమయంలో

ఇంటి ఎదుట హరివిల్లు

సిరిసిల్లటౌన్: ఇంటి ఎదుట వేసిన ముగ్గు నింగి నుంచి దిగివచ్చిన హరివిల్లుల్లా ఉంటాయి. చిన్నప్పుడు ముగ్గులు వేయడానికి పోటీపడే వాళ్లం. ముగ్గులు వేయడం అంటే ఆరోగ్యాన్ని పెంచుకోవడమే. ఒకప్పుడు పేడతో వాకిలి అలికి ముగ్గులు వేసేవాళ్లం. ఇప్పుడు సిమెంట్ ఫ్లోర్‌పై రంగురంగుల ముగ్గులు వేస్తున్నాం. కాలం మారినా..సంస్కృతి మారదు. ముగ్గులు అందంతో పాటు ఆరోగ్యాన్నిస్తాయి.

– పుల్లూరి రాధ, గృహిణి, సిరిసిల్ల

ఆరోగ్య సందేశం

సిరిసిల్లటౌన్: ఇంటి ఎదుట అలంకారమే కాదు సంప్రదాయముగ్గుల్లో ఎంతో ఆరోగ్య సందేశం దాగి ఉంది. సున్నం, పిండి, పసుపు, కుంకుమలు యాంటి బయోటిక్స్‌గా పనిచేస్తాయి. బయట నుంచి వచ్చే క్రిములు ముగ్గుల ద్వారా ఇంట్లోకి రావు. సంక్రాంతికి సూర్యుడు మకరరాశిలోకి రావడంతో కాలం మారుతుంది. ఈ నేపథ్యంలో ఆరోగ్యంగా ఉండాలనే పెద్దలు ముగ్గుల పద్ధతిని అలవాటు చేశారు.

– డాక్టర్ కందేపి రాణిప్రసాద్, బాలసాహితీ వేత్త

చుక్కల ముగ్గులు

సిరిసిల్లటౌన్: ముంగిట్లో వేసుకునే చుక్కల ముగ్గులు సంస్కృతి, సంప్రదాయాలకు ప్రతీతిగా నిలుస్తాయి. చుక్కల వరుసకు కలుపుతూ..ఆడవారు చూపుడు, బొటన వేలుతో వేస్తారు. ఇలా వేయడం జ్ఞానముద్రలో భాగమే. ఫలితంగా మానసిక ఒత్తిళ్లు తగ్గుతాయి. ఉత్తరాయణం ప్రారంభం అవుతుంది కాబట్టి మహిళలకు ఆరోగ్య సమస్యలు దరికి రాకుండా ముగ్గులు వేయమంటారు.

– డాక్టర్ శోభారాణి, ప్రముఖ వైద్యురాలు

లక్ష్మీదేవి హర్షిస్తుంది

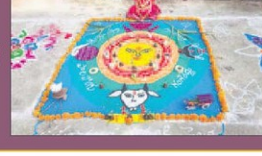

సిరిసిల్లటౌన్: ఇంటి ముంగిట వేసిన చక్కని ముగ్గులకు లక్ష్మీదేవి హర్షిస్తుందని పెద్దలు చెబుతారు. పూర్వకాలంలో పొరుగువారందరితో కలిసి ఉండాలని నియమంతో ఒక ఇంటి నుంచి ఇంకో ఇంటి వరకు రథం ముగ్గులు వేయించేవారు. గొబ్బెమ్మలు, రంగవల్లులతో ప్రతి సంక్రాంతికి ఆడపడుచులు ఆనందంగా గడుపుతారు. సున్నంతో ముగ్గులు వేస్తే విష కీటకాలు రావు. పిండి కోసం చీమలు వచ్చి విషకీటకాలను చంపుతాయి.

– కట్ట వింధ్యారాణి, సామాజిక కార్యకర్త

ఏటా సంక్రాంతి ముగ్గుల పోటీలు

చొప్పదండి మండలంలోని గుమ్లాపూర్ పాలకేంద్రం ఆధ్వర్యంలో 15 ఏళ్లుగా సంక్రాంతి ముగ్గుల పోటీలు నిర్వహిస్తున్నారు. గ్రామ మహిళలు, యువతులు పోటీపడి భోగి, సంక్రాంతి, కనుమ, మకర సంక్రమణం విశేషాలను తెలియజేసేలా రంగవల్లులు వేస్తున్నారు. విజేతలను ఎంపిక చేసి, బహుమతులు పంపిణీ చేస్తున్నారు.

ఆర్వోబీపై మేయర్ వ్యాఖ్యలు అర్థరహితం

- బీజేపీ రాష్ట్ర కార్యవర్గ సభ్యుడు గుగ్గిలపు రమేశ్

కరీంనగర్‌టౌన్: తీగలగుట్టపల్లి వద్ద నిర్మిస్తున్న రైల్వే ఓవర్ బ్రిడ్జి(ఆర్వోబీ)పై మేయర్ సునీల్‌రావు చేసిన వ్యాఖ్యలు అర్థరహితమని బీజేపీ రాష్ట్ర కార్యవర్గ సభ్యుడు గుగ్గిలపు రమేశ్ తెలిపారు. శనివారం కరీంనగర్‌లోని బీజేపీ జిల్లా కార్యాలయంలో మాట్లాడుతూ.. ఆర్వోబీ నిర్మాణంపై గత బీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం నిర్లక్ష్య వైఖరి ప్రదర్శించడంతో ఎంపీ బండి సంజయ్ ప్రత్యేక శ్రద్ధ తీసుకున్నారని పేర్కొన్నారు. ఆర్వోబీని కేంద్ర ప్రభుత్వం రూ.153 కోట్లతో నిర్మిస్తుంటే కేసీఆర్ ఆధ్వర్యంలోని గత ప్రభుత్వం, ఇక్కడి మున్సిపల్ కార్పొరేషన్ చేసిందేమిటో మేయర్ చెప్పాలన్నారు. సొమ్ము కేంద్రానిదైతే, బీఆర్ఎస్ నాయకులు ఏదో ఘనకార్యం చేసినట్లు ప్రచారం చేసుకోవడం సిగ్గుచేటని మండిపడ్డారు. కార్యక్రమంలో నాయకులు బంగారు రాజేంద్ర ప్రసాద్, కర్ర సంజీవరెడ్డి, రాపర్తి ప్రసాద్, బండ రమణారెడ్డి, నాగసముద్రం ప్రవీణ్, కటకం లోకేశ్, రవి, బండా అంజి, పూర్ణచందర్‌రెడ్డి, మంగ వంశీ తదితరులు పాల్గొన్నారు.

మాట్లాడుతున్న రమేశ్, పక్కన నాయకులు

అవినీతికి అడ్డాగా నగరపాలక సంస్థ

కరీంనగర్ నగరపాలక సంస్థ అవినీతికి అడ్డాగా మారిందని బీజేపీ అసెంబ్లీ కన్వీనర్ దుబాల శ్రీనివాస్ ఒక ప్రకటనలో ఆరోపించారు. ప్రజాప్రతినిధులు, అధికారులు కుమ్మక్కై నిధులు దండుకుంటున్నారని అన్నారు. వాడకంలో లేని వాహనాలకు బిల్లులు పెడుతున్నారని, డీజిల్ వినియోగం పేరిట భారీ కుంభకోణం జరిగిందని పేర్కొన్నారు. స్మార్ట్‌సిటీ పనులు నాసిరకంగా జరిగాయన్నారు. నగరపాలక సంస్థలో జరుగుతున్న రూ.130 కోట్ల పనుల్లో అవినీతి, అక్రమాలపై బీఆర్ఎస్ నేతలే ఆరోపణలు చేశారని గుర్తు చేశారు. రాష్ట్ర ప్రభుత్వం ఈ విషయమై సమగ్ర దర్యాప్తు జరిపించాలని డిమాండ్ చేశారు.